

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak (spr.) SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Protokolant: p.o. protokolanta sądowego Sylwia Zawadzka	

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 r. w Lublinie

sprawy S. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji S. D.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 28 czerwca 2017 r. sygn. akt VI U 294/17

oddala apelację.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Elżbieta Gawda Krzysztof Szewczak

III AUa 725/17

UZASADNIENIE

W decyzji z dnia 3 marca 2017 r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawczyni S. D. prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ nie zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego oraz nie przedłożyła zaświadczenia stwierdzającego przyczynę utraty prawa do tego ostatniego świadczenia.

W odwołaniu od tej decyzji S. D. wnosiła o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu odwołania podniosła, że pracownicy Oddziału ZUS w R. nie poinformowali jej o tym, że po utracie

świadczenia pielęgnacyjnego pobieranego na niepełnosprawnego syna powinna zarejestrować się w urzędzie pracy jako bezrobotna i dopiero potem złożyć wniosek o świadczenie przedemerytalne.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie podnosząc przy tym, że wnioskodawczyni nie spełniła warunków do nabycia świadczenia przedemerytalnego wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (t.j. Dz.U. 2013 r., poz. 170 ze zm.). Organ rentowy zwrócił uwagę na to, że wnioskodawczyni nie utraciła prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z powodu śmierci osoby, nad którą sprawowała opiekę, a ponadto nie zarejestrowała się w urzędzie pracy jako bezrobotna i nie pobierała zasiłku dla bezrobotnych.

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił odwołanie.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd I instancji ustalił, wnioskodawczyni S. D., urodzona w dniu (...), złożyła w dniu 10 stycznia 2017 r. wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego.

Zaskarżoną decyzją z dnia 3 marca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił jej prawa do tego świadczenia, uznając, że nie spełnia przesłanek, od których zależy przyznania tego prawa, bliżej określonych w art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, ponieważ nie utraciła prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z powodu śmierci osoby, nad którą sprawowała opiekę, a ponadto nie zarejestrowała się we właściwym urzędzie pracy jako bezrobotna i nie pobierała zasiłku dla bezrobotnych.

Przesłanki nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego określa art. 2 ust. 1 pkt. 1-6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (t.j. Dz.U. 2013 r., poz. 170). Sąd Okręgowy podniósł, że do wnioskodawczyni będzie miał zastosowanie jedynie przepis art. 2 ust. 1 pkt 4a tej ustawy. Zgodnie z nim prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego pobieranego nieprzerwanie przez okres co najmniej 365 dni, jeżeli utrata prawa do tego świadczenia była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana, oraz do dnia, w którym ustało to świadczenie ukończyła co najmniej 55 lat (kobieta) i osiągnęła okres uprawniający do emerytury wynoszący dla kobiet co najmniej 20 lat.

Sąd I instancji dodatkowo podniósł, iż stosownie do art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych świadczenie przysługuje po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Sąd Okręgowy podkreślił, że wnioskodawczyni bezspornie posiada wymagany przez ustawę wiek (osiągnęła wiek 59 lat) oraz okres składkowy i nieskładkowy (22 lata, 10 miesięcy, 21 dni). Nie zostały natomiast spełnione pozostałe w/w warunki konieczne do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Wnioskodawczyni pobierała świadczenie pielęgnacyjne na niepełnosprawnego syna P. D. ostatnio przez okres od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia 30 września 2016 r. Orzeczeniem z dnia 18 listopada 2016 r. (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył P. D. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe od dnia 1 października 2016 r. Nie orzekł jednak o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Syn wnioskodawczyni od listopada 2016 r. pobiera rentę socjalną

przyznaną na 3 lata. S. D. po utracie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna, nie podjęła pracy, pozostaje na utrzymaniu męża.

Sąd Okręgowy podkreślił, że stan faktyczny nie był sporny między stronami. Wyjaśnienia wnioskodawczynie pokrywały się z dokumentacją zgromadzoną w aktach ZUS.

Wnioskodawczynie utraciła prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z powodu braku konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy nad synem P. D. w związku ze znacznie ograniczoną możliwością jego samodzielnej egzystencji. W związku z tym, że przepis art. 2 ust. 2 pkt 4a ustawy o świadczeniach przedemerytalnych uzależnia prawo do świadczenia przedemerytalnego wyłącznie od utraty świadczenia pielęgnacyjnego z powodu śmierci osoby, nad którą sprawowana była opieka, to wnioskodawczynie nie może nabyć prawa do tego świadczenia. Dalsze warunki związane z rejestracją w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna, których wnioskodawczynie też nie spełniła, nie mają tu decydującego znaczenia, ponieważ nawet gdyby je spełniła, to i tak nie miałaby prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ nie utraciła świadczenia pielęgnacyjnego z powodu śmierci syna.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

W apelacji od tego wyroku wnioskodawczynie S. D. w istocie domagała się jego zmiany poprzez przyznanie jej świadczenia przedemerytalnego, ewentualnie wносиła o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawczynie podniosła, że od osiągnięcia wieku 40 lat była bezrobotna, z tym że nie była zarejestrowana we właściwym urzędzie pracy. W tym okresie pobierała świadczenia wypłacane przez (...). Nie została poinformowana przez pracownicę ZUS o konieczności rejestracji w urzędzie pracy w ciągu 60 dni od ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Apelantka dodatkowo podniosła, że prywatnie uzyskała informację, że wniosek do ZUS o przyznanie świadczenia przedemerytalnego winna złożyć w ciągu 5 miesięcy.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawczynie organ rentowy wnosił o oddalenie apelacji. ZUS podniósł przy tym, że wnioskodawczynie nie spełniła przesłanek prawa do świadczenia przedemerytalnego, a mianowicie nie zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego oraz ustanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie nastąpiło z powodu śmierci osoby, nad którą sprawowała opiekę.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia Sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w sprawie niniejszej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 października 1998 r., II CKN 923/97 – OSNC 1999, z. 3, poz. 60; z dnia 12 stycznia 1999 r., I PKN 21/98 – OSNAP 2000, nr 4, poz. 143; z dnia 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98 – LEX nr 50863; z dnia 7 kwietnia 2004 r., IV CK 227/03 – LEX nr 585855; z dnia 20 maja 2004 r., II CK 353/03 – LEX nr 585756; z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09 – LEX nr 518138; z dnia 27 kwietnia 2010 r., II PK 312/09 – LEX nr 602700).

Wnioskodawczynie S. D. w apelacji nie przedstawiła zarzutów i ich uzasadnienia w sposób odpowiadający dyspozycji art. 368 § 1 pkt 2 i 3 k.p.c. Apelantka nie kwestionowała ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji, a w szczególności ustalenia, że jej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustało, ponieważ w orzeczeniu (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w R. z dnia 18 listopada 2016 r., zaliczającym jej syna P. D. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe, nie orzeczono o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Wnioskodawczynie w apelacji, podobnie jak wcześniej w postępowaniu przed Sądem Okręgowym, usiłowała wykazać, że bez swojej winy nie zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Trafnie Sąd Okręgowy podniósł, że brak rejestracji w w/w terminie we właściwym powiatowym urzędzie pracy, w okolicznościach sprawy niniejszej, nie ma żadnego znaczenia dla oceny czy wnioskodawczyni spełniła przesłanki prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie utraciła z powodu śmierci syna P. D., nad którym sprawowała opiekę, lecz ze względu na ustanie konieczności stałej lub długotrwałej opieki nad synem w związku ze znacznie ograniczoną możliwością jego samodzielnej egzystencji.

W tym miejscu należy z całą mocą podkreślić, że warunki prawa do świadczenia przedemerytalnego bliżej określone w art. 2 ust. 1 pkt 4a oraz art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (t.j. Dz.U. 2017 r., poz. 2148) muszą być spełnione łącznie. Niespełnienie choćby jednego z tych warunków sprawia, że zainteresowana osoba nie nabywa prawa do świadczenia przedemerytalnego. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4a ostatnio powołanej ustawy prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1952), lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2016 r. poz. 162 i 972 oraz z 2017 r. poz. 1428), pobieranych nieprzerwanie przez okres co najmniej 365 dni, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana, i do dnia, w którym ustało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta oraz 60 lat – mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

W sprawie niniejszej bezsporne było, że wnioskodawczyni S. D. nie spełniła dwóch warunków prawa do świadczenia przedemerytalnego określonych w ostatnio cytowanym przepisie, a mianowicie jej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustało z innej przyczyny aniżeli śmierć osoby (syna P. D.), nad którą sprawowała opiekę, a mianowicie ustało z powodu braku konieczności stałej lub długotrwałej opieki nad synem w związku ze znacznie ograniczoną możliwością jego samodzielnej egzystencji. W tym miejscu należy z całą mocą podkreślić, że powołany wyżej przepis art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wskazuje tylko jedną przyczynę utraty prawa do świadczenia pielęgnacyjnego prowadzącą do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, a mianowicie śmierć osoby, nad którą opieka była sprawowana. Wystąpienie innych przyczyn utraty prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, jak np. w okolicznościach sprawy niniejszej – brak konieczności stałej lub długotrwałej opieki nad osobą, nad którą opieka była sprawowana, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością jej samodzielnej egzystencji, nie może prowadzić do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego. Trafnie zatem Sąd Okręgowy przyjął, że niewystąpienie przyczyny utraty prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w postaci śmierci osoby, nad którą opieka była sprawowana, powoduje, że wnioskodawczyni nie nabyła prawa do świadczenia przedemerytalnego. Nie zostały bowiem spełnione przez nią wszystkie warunki prawa do tego świadczenia bliżej określone w art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Spełnienie pozostałych warunków prawa do świadczenia przedemerytalnego, bliżej określonych w ostatnio powołanym przepisie, a także w art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, w okolicznościach sprawy niniejszej pozostaje bez wpływu na ocenę, że wnioskodawczyni nie nabyła prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ warunki nabycia prawa do tego świadczenia określone w obu ostatnio powołanych przepisach (art. 2 ust. 1 pkt 4a oraz art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych) muszą być spełnione łącznie, o czym była już wyżej mowa.

Zaskarżony wyrok odpowiada więc prawu, a apelacja wnioskodawczyni S. D. jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.